

neuralgie, klaagde tevens over geringe dyspnoe. Bij fysisch onderzoek was geen afwijking met zekerheid aan te toonen. De bijgevoegde reproductie van een skiagram van de borst vertoont een duidelijk aneurysma.

II. Een patiënte oud 51 jaar, bij wie voor 3 jaar een aorta insufficiëntie gediagnosticeerd was, klaagde sedert den laatsten tijd over snijdende pijn tusschen de schouderbladen. Bij fysisch onderzoek vond men geen verschijnselen, die op het bestaan van een aneurysma wezen. Het radiographisch onderzoek toonde de aanwezigheid aan van een aneurysma aortae thoracicae.

III. Een patiënte oud 54 jaar was in het ziekenhuis opgenomen met de diagnose tuberculosis laryngis. Bij laryngoscopisch onderzoek bleek een paralyse van den rechter stemband te bestaan; geen ander verschijnsel deed bij voortgezet onderzoek het bestaan van een aneurysma vermoeden. Door middel van X-stralen zag men op het fluorescentie-scherm, een groot aneurysma van het transversale gedeelte van den arcus aortae.

De intensiteit van de schaduw der aorta-verwijding, die in dergelijke gevallen, als eene ronde verbreding zichtbaar is, rechts bovenaan de breede bandvormige schaduw, afkomstig van het sternum en de wervelkolom, indien men den patient van voren naar achteren doorlicht, zou bovendien nog prognostische waarde hebben, daar vloeibaar bloed bijna doorschijnend is voor X-stralen, in tegenstelling met gestold bloed, hetwelk te dien opzichte vrij wel opaak kan genoemd worden.

F. S. MEIJERS.

Over suprapubische cystoscopie. — In het *Centralblatt für Chirurgie*, 1902, n°. 6 deelt KRASKE mede, dat hij bij twee patiënten, die een blaasfistel boven de symphysis hadden, door een cystoscoop door deze fistel in de blaas te brengen een zeer duidelijk beeld van den blaaswand kreeg. Volgens hem heeft deze wijze van cystoscopiseeren veel voor boven cystoscopie per urethram bij sommige afwijkingen, zooals in gevallen van prostatahypertrophie, omdat men den cystoscoop in vele dezer gevallen zeer lastig en in andere in het geheel niet door de urethra kan brengen en omdat men zich op die wijze veel beter over den werkelijken toestand en ligging van de prostata en over de overige verhoudingen aan den uitgang van de blaas kan oriënteren en hierdoor een exacte diagnose kan stellen. Ook vindt hij het wenschelijk, op die wijze te cystoscopiseeren gedurende de operatie van BOTTINI en gedurende meer intravesicale operaties, omdat men daardoor zien kan, wat men doet. Om op deze wijze te kunnen cystoscopiseeren, moet men boven de symphysis een blaasfistel aanleggen of misschien is het nog beter, daarvoor een rechten cystoscoop met een punt, zooals die van een trocar, boven de symphysis in de blaas te steken.

D. B. BOKS.